Department of Education, Sabaragamuwa Province/ Weekly School Department of Education, Sabaragamuwa Province/ Weekly School

පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව සබරගමුව - සති පාසල

විෂය නාට්‍ය හා රංග කලාව

සතිය-

ශ්‍රේණිය 10

Prepared by- දෙහිඕවිට කලාපය

නිපුණතා මට්ටම -4.2.1

ක්‍රියාකාරකම-දේශීය නාට්‍ය කරුවන් හඳුනා ගනිමු.

4.2.1- *(හෙන්රි ජයසේන)*

උපත:- ජූලි 6, 1931 ,ගම්පහ, ශ්‍රී ලංකාව

විපත:- නොවැම්බර 11, ,2009 , කළුබෝවිල - ශ්‍රී ලංකාව

අධ්‍යාපනය:- ලොරෙන්ස් විද්‍යාලය ගම්පහ හා නාලන්දා විද්‍යාලය කොළඹ

රැකියාව:- චිත්‍රපට නළු සහ වේදිකා නළු

ජීවන තොරතුරු:-

1931 ජූලි 6වැනිදා ගම්පහ බැන්ඩියමුල්ලේ උපත ලද හෙන්රි ජයසේනගේ මව නවගමුවගේ සිසිලියා පෙරේරායපියා බස්තියන් කෝරලගේ ඇල්බට් රුද්‍රිගෝ ජයසේන . කුඩා ඔහු වෙළෙඳ ව්‍යාපාරිකයෙකි .වියහෙන්රි ජයසේන ඇතිදැඩි වූයේ මව් සෙනෙහස තුළ නොව කුඩම්මාගේ සෙනෙහස යටතේය. හෙන්රි කුඩා කල ඔහුගේ පවුලේ උදවියත් ගමේ උදවියත් ගමේ යහලුවන් ඔහුව හැඳින් වූයේ චන්ද්‍රසේම යන නමිනි . නිවසේදී සිංහල, ඉංග්‍රිසි, ගණිතය අධ්‍යාපනය ලැබූ හෙන්රි, මුලින්ම පාසල් ගියේ ගම්පහ බැන්ඩියමුල්ල රෝමානු කතෝලික පාසලට ය ගම්පහ ලොරෙන්ස් විද්‍යාලයෙන් සහ . thurstan විද්‍යාලය, කොළඹ නාලන්දා විද්‍යාලයෙන් ඔහු උසස් අධ්‍යාපනය ලැබීය.

වෘත්තීය තොරතුරු:-

අපෙළ නිමවා එහි ප්‍රතිඵල එනතුරු හෙන්රි ජයසේනයන් කොළඹ රෙජිස්ත්‍රාල් /ස උ.පො. අනතුරුව එම උසස් පෙල .කාර්යාලයේ තාවකාලික ලිපිකරුවකු ලෙස වැඩ කරන ලදී විභාග ප්‍රතිපල මත ඔහු අධ්‍යාපන දෙපාර්තුමේන්තුවේඉංග්‍රිසි උපගුරු මුල්පත් එම ඒ අනුව .භාරගන්නා ලදී1950 දී සිංහල ප්‍රාථමික පාසලේ ඉංග්‍රිසි උපගුරු තනතුරට පත් වී පදියැල්ලට යන ලදී එහිදී එම පාසලේ දුප්පත් ළමුන්ගේ අඩු ලුහුඩුකම් දැක ඒ දරුවන් ගේ දුප්පත්කම පරදා අධ්‍යාපන නගා සිටු වීමට විශාල මෙහෙවරක් කරන ලදී මේ සඳහා ඔහු ප්‍රථම වරට එම දුප්පත් පාසලේ දී තම කළා දිවියේ මංගල සමරුව තබන ලදීඑනම් . නාට්‍යක් පිටපත් කර රඟ දක්වා අධාර එකතු කර ගැනිමයි ඒ සඳහා ඔහු විසින් තෝරා එය ජනකී නම් විය එම නාට්‍ය තුලින් උපයාගත් .ගනු ලැබූවේ රාමායනයේ පරිඡෙදයකි මුදලින් දුප්පත් දරුවන්ට පොත් පත් ලබා දුනි මෙලෙස කාගේත් සිත් දිනා ගනිමින් එම පාසලේ වැඩකටයුතු කරගෙන ගියත් ඔහුට එම පාසැලෙන් සමුගැනීමට සිදු විය.නිශ්ශංක අයියා ගේ දැනුම් දිම මත 1951 දී පාසැල් ගුරුකමට සමුදී ලිපිකරු සේවයට එක්වීමට ඔහුට සිදු වියසිත යටින් ගුරු ජීවිතයට ආදරය කරමින් දියතලාවේ ප්‍රසිද්ධ ඉංජනේරු . කාර්යාලයේ සේවයට එක්විය දියතලාවේදී ඔහුගේ ජීවිතයට රසබර අත්දැකීමක් එක්වීය .

විවාහය:-

1962 දී නාට්‍ය ශිල්පිනියක වන මානෙල් ජයසේන හා විවාහ වූ හෙන්රි, එක් දරු පියෙකි.සෞම්‍ය සුධාරක ජයසේන ඔහුගේ එකම පුතුය .

ඔහුගේ නාට්‍ය නිර්මාණ:-

- මනමාලයෝ - පරිවර්තන (1953)
- වැදගත්කම - පරිවර්තන(1954),
- ඇත්ත කුමක්ද? - පරිවර්තන (1955)
- පව්කාරයෝ -ස්වතන්ත්‍ර (1959)

- ජනේලය -ස්වතන්ත්‍ර (1962)
- කුවේණි -ස්වතන්ත්‍ර (1962)
- තවත් උදෑසනක් - ස්වතන්ත්‍ර (1946)
- මනරංජන වැඩවර්ජන - ස්වතන්ත්‍ර (1965)
- අහස් මාළිගා - පරිවර්තන(1966)
- **හුණුවටයේ කථාව -පරිවර්තන (1967) ***
- අපට පුතේ මගක් නැතේ -ස්වතන්ත්‍ර(1968)
- දිරිය මව සහ ඇගේ දරුවෝ-පරිවර්තන (1972)
- මකරා - පරිවර්තන(1973)
- සරන සියොත් සේ පුතුනි හඹා යන -ස්වතන්ත්‍ර (1975)
- සිරිසඟබෝ - (ජෝන් ද සිල්වාගේ සිරිසඟබෝ නූර්ති පිටපත යළි නිශ්පාදනය)
- ජයතු ලංකා - 1983

හුණු වටයේ කතාව

- මීට දශක තුනකට පෙර ඔහු නිෂ්පාදනය කළ බර්ටෝල් බ්‍රෙෂ්ට්ගේ ,ද චෝක් සර්කල්හුණු ව) "ටයේ කථාවමෙරට පරිවර්තන නාට්‍ය කලාවේ මුදුන් මල්කඩ (හෙන්රිගේ හුණු වටයේ කථාව පරිපූර්ණ නාට්‍යයක් පමණක් .ලෙස පිළිගැනේ නොවල නාට්‍යකරුවෙකු ලෙස හෙන්රි ජයසේන විකාශනයේ කූටප්‍රාප්තිය පමණක් නොව එය නූතන සිංහල නාට්‍ය කලාවේ විකාශනයේ අතිශය වැදගත්බවක් ද ගෙන ඇතඔහු අනුගමන .ය කළ ශෛලිගත ස්වභාවික හා මිශ්‍ර රංග රීතිය තුළ ගීතයද සුවිශාල මෙහෙවරක් කළේය.ඔහුගේ නිෂ්පාදන අතර ඉතාමත් ජනප්‍රිය වූයේ හුණුවටයේ කතාව නාට්‍යයයි. එය මෙරට බිහි වූ විශිෂ්ට නාට්‍ය කෘතියක් වේ. මෙහි කතා පුවත කෙටියෙන් එනම්, *එක ම ළමයකුට (මයිකල්) උරුමකම් කියන කාන්තාවන් දෙදෙනෙකු (වැදූ මවක් සහ හැදූ මවක්) සහ කිසිවෙකු අපේක්ෂා නොකළ අන්දමින් එම ගැටලුව විසඳන විනිශ්චයකරුවෙකු සම්බන්ධ අපූර්ව කතා පුවතක් හුණුවටයේ කතාවට පාදක වී ඇත.* එහි අසඩක්ගේ චරිතය හෙන්රි ජයසේන විසින් රඟපාන ලද අතර ගෲෂාගේ චරිතය ඔහුගේ බිරිඳ වූ මානෙල් ජයසේන විසින් රඟපානලදී.
  (දෙයක් වේ නම් යම් සුදුස්සාට ම අයිති විය යුතු. යන්න මෙහි තේමාව වී ඇත.)

- හෙන්රි ජයසේනයන් කවදත් ගීතයට හා සංගීතයට ලොල් කළ නාට්‍යකරුවෙකි.ඔහුගේ ජනේලය, කුවේණි, තවත් උදෑසනක්, දිරිය මව, අපට පුතේ මගක් නැතේ, සරන සියොත් සේ පුතුනි හඹා යන ආදී නාටය ඊට නිදසුන්ය ඔහුගේ ගීත .ජනේල නාට්‍යයේදී හාස්‍යය උපදවයිකුවේණි .

හුණු .තවත් උදෑසනක් හි සෞන්දර්යාත්මක විය .නාට්‍යයේදී දාර්ශනික විය .වටයේ කථාවේ දී නව නළු රසයෙන් අනූන විය

උදා:-

- මේක තමයි කන්තෝරුව - මහ රජිනගෙ කන්තෝරුව (ජනේලය)
- නොහඬන් කුමරුනි ඇවිල යසෝ ගිනි...
- සත් සියක් රත් මල් රැගෙන මම...(කුවේණි)
- උදෑසනක් තවත් උදාවෙලා ඇවිත්...(තවත් උදෑසනක්)
- පුත නොබලන් හෙළ ගැඹුරුයි...
- යුද්දෙට මං ගියා...(හුණු වටය)

කුවේණි -ස්වතන්ත්‍ර (1962)

හෙන්රි ජයසේනගේ ,කුවේණි,ද මෙරට බිහි වූ උසස් ම නාට්‍ය කෘතියකි. ඉතිහාසයේ එන කුවේණි කතා පුවත නව අර්ථකථනයක්, නව දෘෂ්ටියක් පිළිබිඹු වන අයුරින් නිෂ්පාදනය වී තිබේ. කුවේණිගේ චරිතය දෙස ඉතාමත් සානුකම්පිත ව මෙහි දී බලයි. ශ්‍රී ලාංකේය ඉතිහාසයේ මූලාරම්භයේ පවා ස්ත්‍රිය පීඩනයට පත්කළ සිදුවීම් සිදු වූ බව පෙන්වයි.

- ***හෙන්රි ජයසේනයන්ගේ සිනමා නිර්මාණ:-***

හෙන්රි 1959 සිට 1996 දක්වා වසර 39 ක කාලය තුළ චිත්‍රපට 19 ක රඟ පා ඇතඔහු . රඟ පෑ*ගම්පෙරළියේ පියල්ගේ චරිතය ප්‍රේක්ෂකයන්ට කිසිදා අමතක නොවන චරිතයක් විය චිත්‍රපටය රූපගත කිරීමට පෙර ඊට පාදක වූ .'ගම්පෙරළිය' 15 වරක් කිය වූ බව .හෙන්රි පවසයි (චරිතය අවබෝධ කර ගැනීමට)

- ***හෙන්රි ජයසේනයන්ගේ ටෙලි නිර්මාණ:-***

1990 දශකයේ ඔහු මෙරට ජනතාව අතරට වඩාත්ම පිවිසියේ ඔහුට වඩාත් හුරු පුරුදු නාට්‍ය හා චිත්‍රපට මාධ්‍යයෙන් නොව ටෙලි නාට්‍ය තුළිනි .නෑදෑයෝ, දූ දරුවෝ, මානව චාරණ වැනි ජනප්‍රසාදයට පත් වූ මාලා නාටක කීපයක කුශලතා දැක්වීමට හෙන්රි සමත් විය.

හෙන්රි, සිංහල වේදිකාව තුළ නොමැකෙන නමක් සනිටුහන් කළ නාට්‍ය රැසක් නිෂ්පාදනය කළේය.හුණු වටයේම එන පරිදි දෙයක් වේ නම් එය සුදුස්සාටම අයිති විය " හුණු වටයේ .යන්න සනාථ කළ පුද්ගලයෙක් ලෙස ඔහු හැඳින්විය හැකිය "...යුතු කථාවේ අසඩක්, ගම්පෙරළියේ පියල්, මනමේ නාට්‍යයේ මනමේ කුමරු, දූ දරුවෝහි සුදූ සීයා ලෙස මෙරට රසික මතකයේ නොමැකී රඳමින් හෙන්රි ජයසේන ඉතා දුබල නිර්මාණ ප්‍රතිභාකින් හා පරිකල්පනයකින් පිරිපුන් ලාංකීය නාට්‍ය කලාවේ මහා යුග පුරුෂයෙකි.

ක්‍රියාකාරකම් 1.හෙන්රි ජයසේනයන්ගෙන් ශ්‍රී ලාංකීය වේදිකා නාට්‍ය කලාවට සිදු වූ මෙහෙවර පිළිබඳව ලිපියක් සකස් කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම් 2.හෙන්රි ජයසේනයන්ගේ නාට්‍ය නිර්මාණ ඇතුලත් පොත් පිංචක් නිර්මාණය කරන්න.